

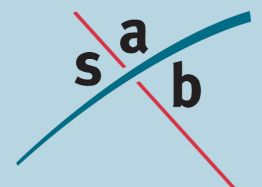
Flora- en faunaraapportage

Best, Heuveleind, Heivelden en De Zes- sprong, 14 niet benutte bouwtitels

Gemeente Best

Datum: 14 september 2012

Projectnummer: 110790

INHOUD

1	Inleiding	3
1.1	Leeswijzer	3
1.2	Planomschrijving	4
1.3	Wettelijk kader	5
2	Quick scan flora en fauna	8
2.1	Onderzoeksmethode	8
2.2	Gebiedsbescherming	8
2.3	Soortenbescherming	9
2.4	Conclusie	15
3	Nader veldonderzoek flora en fauna	18
4	Mitigerende maatregelen / Ontheffingsaanvraag	19
5	Voortoets/ Oriënterende habitattoets	20
	Bijlage 1: Literatuurlijst	22

1 Inleiding

1.1 Leeswijzer

Bij alle ruimtelijke ingrepen moet rekening gehouden worden met de aanwezige natuurwaarden in en om het plangebied. Voordat ruimtelijke ingrepen mogen plaatsvinden, dient eerst een onderzoek uitgevoerd te worden in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 (*gebiedsbescherming*), de Flora- en faunawet (*soortenbescherming*) en eventuele andere betrokken natuurregeling. Uit dit onderzoek moet blijken of met de ingrepen negatieve effecten op beschermde gebieden en soorten zijn te verwachten en of daarvoor respectievelijk een vergunning of ontheffing noodzakelijk is. In deze flora- en faunarapportage worden de effecten op de aanwezige natuurwaarden besproken. De flora- en faunarapportage is opgebouwd uit de volgende hoofdstukken:

1. **Inleiding.** Beschrijving van beoogde plannen, ligging van plangebied, de gevolgen van de ingrepen voor de huidige situatie en het wettelijke kader.
2. **Quick scan flora en fauna.** Deze is gebaseerd op een eenmalige veldverkenning. In deze quick scan zijn op basis van een gebiedsanalyse (ruimtelijk ecologisch), de beschikbare verspreidingsgegevens van beschermde soorten en een eenmalige veldverkenning, uitspraken gedaan over de mogelijke aanwezigheid van beschermde planten en dieren in en in de directe omgeving van het plangebied. In de quick scan zijn uitspraken gedaan over de effecten van de plannen op nabijgelegen beschermde gebieden en op direct nabij het plangebied voorkomende (vaste rust- of verblijfplaatsen van) strikt beschermde flora en fauna. Hieruit volgt de conclusie of nader veldonderzoek naar strikt beschermde soorten noodzakelijk is en of een ontheffingsaanvraag in het kader van de Flora- en faunawet aan de orde is.
3. **Nader veldonderzoek flora en fauna.** Beschrijving van het nader onderzoek, indien dit uitgevoerd is. Hierbij wordt ingegaan op de kwalificaties van de onderzoeker(s), de data waarop de veldbezoeken hebben plaatsgevonden, de methode van onderzoeken, specifieke ecologische kenmerken van de soort en uiteraard de resultaten.
4. **Mitigerende maatregelen.** Als uit de resultaten van het nader onderzoek blijkt dat het plangebied in gebruik is door strikt beschermde soorten, dan dienen maatregelen te voorkomen dat de ecologische functionaliteit van het plangebied vermindert. Als SAB het opstellen van deze maatregelen verzorgt, dan worden deze beschreven in dit hoofdstuk. Mocht het opstellen van maatregelen niet afdoende zijn en is een **ontheffingsaanvraag** ex artikel 75 van de Flora- en faunawet alsnog aan de orde, dan staat deze ook hier.
5. **Voortoets of Oriënterende Habitattoets.** Dit is alleen in het geval wanneer negatieve effecten te verwachten zijn op (instandhoudingsdoelstellingen van) beschermde natuurgebieden. Aan de hand van de Effectenindicator van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (EL&I) wordt een inschatting gemaakt van de mogelijk optredende effecten.

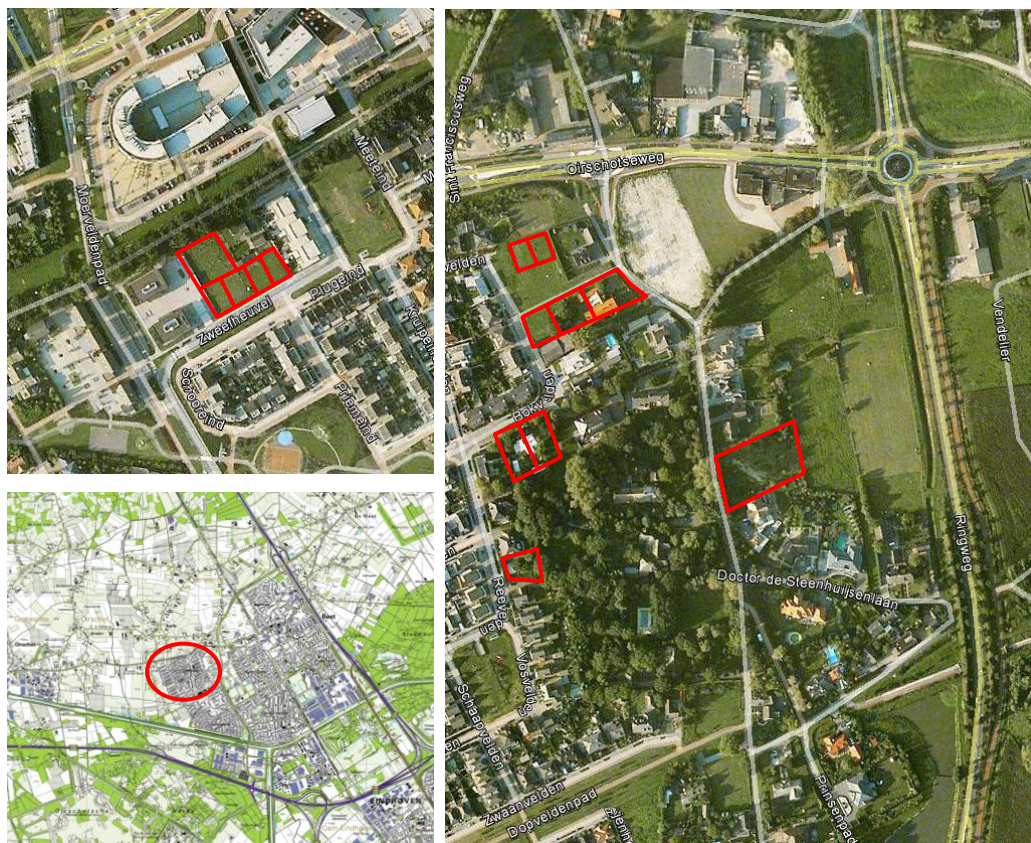
De onderzoeken in deze flora en faunaraapportage zijn uitgevoerd op basis van de momenteel geldende uitwerking en interpretatie van beleid en wetgeving (zie paragraaf 1.3). Bovendien zijn alle onderzoeken uitgevoerd volgens de door Gegevens autoriteit Natuur meest recent uitgegeven protocollen.

Gegevens flora en fauna

SAB streeft ernaar alle waarnemingen aan (bijzondere) soorten die verzameld worden tijdens flora- en faunaonderzoeken door te geven aan de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFD). De invoer van gegevens in de NDFD leidt tot een beter overzicht van het voorkomen van (beschermde) soorten en daarmee tot een betere bescherming van deze soorten.

1.2 Planomschrijving

In Best (provincie Noord-Brabant) liggen 14 onbebouwde percelen met een bouwtitel. Men is voornemens deze bouwtitels in het nieuwe bestemmingsplan over te nemen, waardoor de mogelijkheid bestaat om deze onbebouwde gronden te bebouwen. Eén van de haalbaarheidsstudies die hiervoor dient te worden uitgevoerd, is toetsing aan de natuurregeling. Voorliggend flora en faunaonderzoek is opgesteld door SAB en geeft een eerste inzicht in de doorwerking van de natuurwetgeving op deze plek.

Afbeelding 1: Globale ligging 14 onbebouwde percelen met bouwtitel (luchtfoto: Google Earth, bewerking SAB)

Best ligt ten noordwesten van Eindhoven, ten oosten van Oirschot en tussen de snelwegen A2 (oosten), A50 (zuiden) en de A58 (zuidoosten). De directe omgeving van Best wordt gekenmerkt door agrarische gronden in het noord(westen), natuurgebie-

den in het oosten (Nieuwe heide) en zuiden (Oirschotsche heide) en bebouwing van Eindhoven in het zuidoosten. De onbebouwde percelen liggen in het noordwesten van Best, in de wijken Heuveleind, Heivelden en De Zessprong.

Plangebied

In de huidige situatie bestaan de percelen hoofdzakelijk uit onbebouwd terrein begroeid met grassen. Enkele van deze onbebouwde percelen zijn niet in gebruik, maar hoofdzakelijk worden ze gebruikt als paardenweide. Drie percelen worden in de huidige situatie gebruikt als tuin. Dit zijn twee percelen aan de Bokvelden en één aan de Reevelden. Verder is het perceel dat ligt aan de Prinses Margrietlaan al gedeeltelijk bouwrijp gemaakt. In afbeelding 2 is een globale indruk gegeven van het plangebied ten tijde van het veldbezoek.

Afbeelding 2: Impressie van de onbebouwde percelen begroeid met gras (boven), één perceel dat gedeeltelijk bouwrijp gemaakt is (linksonder) en één van de percelen die in gebruik is als tuin (rechtsonder) (Foto's: SAB, 2012).

Beoogde ontwikkelingen

De onbebouwde percelen behouden de huidige bouwtitel. Dit betekent niet dat de percelen per direct bebouwd worden. In theorie kan dit nog enkele jaren duren. Echter, als gebruik gemaakt wordt van deze bouwtitel worden de percelen bebouwd en zullen de aanwezige groene elementen zoals bomen en struiken gekapt worden.

1.3 Wettelijk kader

Bescherming in het kader van de natuur wet- en regelgeving is op te delen in gebieds- en soortenbescherming. Bij gebiedsbescherming heeft men te maken met de Natuurbeschermingswet 1998 en de Ecologische Hoofdstructuur. Soortenbescherming komt voort uit de Flora- en faunawet.

1.3.1 Gebiedsbescherming

Natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna kunnen aangewezen worden als Europees Vogelrichtlijn- en/of Habitatrichtlijngebied (Natura 2000). De verplichtingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijn zijn in Nederland opgenomen in de Natuurbeschermingswet 1998. Hierin zijn de al bestaande staatsnatuurmonumenten ook opgenomen. Op grond van deze wet is het verboden projecten of andere handelingen te realiseren of te verrichten die, gelet op de instandhoudingsdoelstelling, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten kunnen verslechteren, of een verstrend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

Een andere vorm van gebiedsbescherming komt voort uit aanwijzing van een gebied als Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Voor dergelijke gebieden geldt dat het natuurbelang prioriteit heeft en dat andere activiteiten niet mogen leiden tot frustratie van de natuurdoelen. Anders dan bij gebieds- en soortbescherming is de status als EHS niet verankerd in de natuurwetgeving, maar dient het belang in de planologische afweging een rol te spelen. Dit valt onder de verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag.

1.3.2 Soortenbescherming

Soortenbescherming is altijd aan de orde. Hiervoor is de Flora- en faunawet bepalend. Deze wet is gericht op het duurzaam in stand houden van soorten in hun natuurlijk leefgebied. Deze wet heeft de beschermingsregels, zoals die ook in de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn opgenomen, overgenomen en voor de Nederlandse situatie toegepast.

Deze bescherming is als volgt in de Flora- en faunawet opgenomen:

- het is verboden beschermde plantensoorten te plukken, verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen (artikel 8);
- het is verboden beschermde diersoorten te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen (artikel 9), opzettelijk te verontrusten (artikel 10) en hun nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren (artikel 11).

De procedurele consequenties zijn afhankelijk van de soorten die door de ingreep worden beïnvloed. Kortweg kunnen drie beschermingsregimes worden onderscheiden:

1. beschermingscategorie 1:
een groot aantal beschermde soorten is in Nederland algemeen voorkomend. Op basis van het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten uit de Flora- en faunawet mogen ruimtelijke ingrepen worden uitgevoerd die tot effect hebben dat de verblijfplaatsen van deze soorten worden aangetast;
2. beschermingscategorie 2:
voor beschermde soorten die minder algemeen zijn en extra aandacht verdienen, kan een vrijstelling (behalve voor het opzettelijk verontrusten) verkregen worden als de initiatiefnemer een goedgekeurde gedragscode heeft. Indien dit niet het geval is dient voor deze categorie een ontheffing aangevraagd te worden.

In een dergelijke gedragscode worden gedragslijnen aangegeven die men volgt om het schaden van beschermde soorten zo veel mogelijk te voorkomen. Ontheffing is, als wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode, voor deze soorten alleen nog nodig als werkzaamheden afwijkend van de gedragscode worden uitgevoerd;

3. beschermingscategorie 3:

voor ongeveer honderd zeldzame soorten geldt géén vrijstelling als het gaat om ruimtelijke ingrepen. Ontheffingen voor deze groep soorten worden slechts verleend wanneer er geen andere bevredigende oplossing voor de ingreep bestaat, de ingrepen een in de wet genoemd belang dienen en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt. Deze uitgebreide toets geldt ook voor alle vogelsoorten.

Als een ruimtelijke ingreep rechtstreeks kan leiden tot verstoring of vernietiging van bepaalde beschermde soorten of hun leefgebied, kan het project in strijd zijn met de Flora- en faunawet. Voor aantastingen van verblijfplaatsen en belangrijke (onderdelen van) leefgebieden van meer strikt beschermde soorten, is ontheffing ex. Artikel 75 van de Flora- en faunawet nodig van het ministerie van Economische zaken, Landbouw & Innovatie (EL&I).

1.3.3 Zorgplicht

Verder geldt altijd artikel 2 van de Flora- en faunawet, een zorgplichtbepaling. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor de in het wild levende dieren en hun leefomgeving. Dit houdt in dat voorafgaand aan sloop-, grond-, of bouwwerkzaamheden wordt gecontroleerd of dat negatieve gevolgen voor aanwezige soorten kunnen worden voorkomen door het nemen van alle maatregelen die redelijkerwijs kunnen worden verwacht.

2 Quick scan flora en fauna

2.1 Onderzoeksmethode

De quick scan flora en fauna is gebaseerd op een biotoopinschatting door een ecooloog van SAB. Bij het opstellen van de quick scan flora en fauna is verder gebruik gemaakt van atlasgegevens uit de Atlas van Nederlandse Zoogdieren (Broekhuizen *et al.*, 1992), Atlas van de Nederlandse vleermuizen (Limpens *et al.*, 1997) en diverse websites die de meest recente informatie verschaffen omtrent de verspreiding van soorten. Deze bronnen vermelden soortgegevens op uurhokniveau (5 bij 5 kilometer), dit betekent dat het globale gegevens betreft. Bijlage 1 vermeldt de geraadpleegde bronnen.

Op 12 juli 2012 heeft een ecooloog van SAB het plangebied en de directe omgeving verkend. Doel van deze veldverkenning was om een indruk te krijgen van de habitats ter plaatse en de geschiktheid voor de verschillende soortgroepen te beoordelen. Het veldbezoek heeft nadrukkelijk niet de status van een volledige veldinventarisatie. Het eenmalige veldbezoek geeft slechts een globaal beeld van aanwezige soorten en habitats op basis van een momentopname. Zowel het tijdstip (buiten het groeiseizoen van planten en deels buiten het actieve seizoen van diverse diergroepen) als het eenmalige karakter is hiervoor niet toereikend.

2.2 Gebiedsbescherming

In het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 (NB-wet) en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) dient er getoetst te worden of de beoogde ontwikkelingen een negatieve invloed hebben op de beschermde gebieden.

2.2.1 *Natuurbeschermingswet 1998*

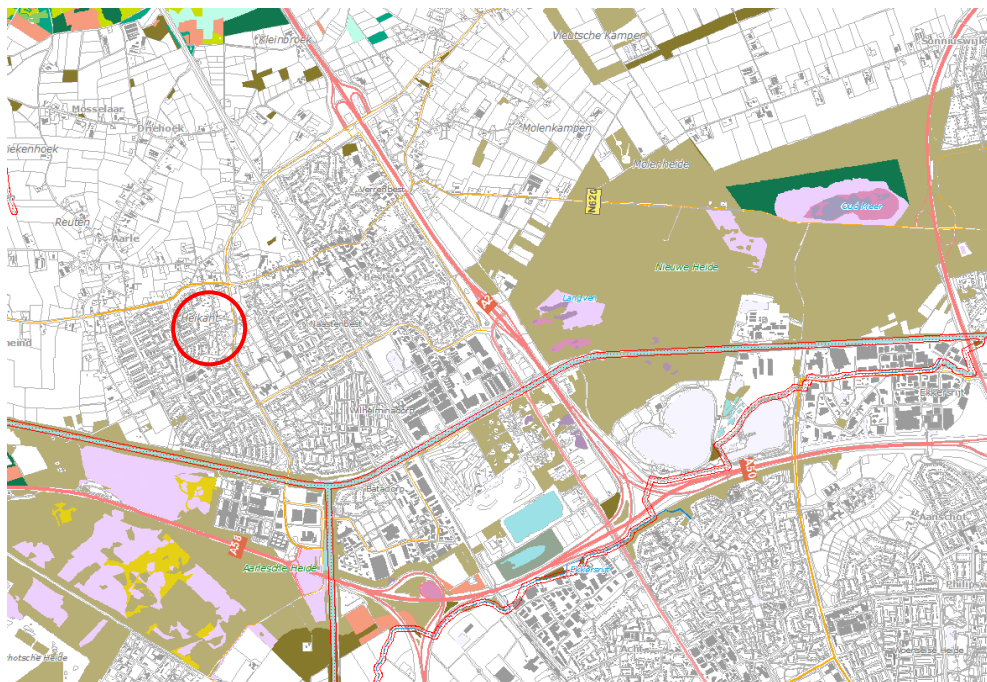
Het plangebied ligt niet in of nabij een gebied dat is aangewezen in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998. De dichtstbijzijnde gebieden beschermd in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 zijn de Natura 2000-gebieden Kampina & Oisterwijkse vennen en Kempenland-West. Deze beschermde gebieden liggen beide op ongeveer 8.000 meter afstand ten westen van Best.

Tussen deze Natura 2000-gebied en Best liggen (snel)wegen, bebouwing en agrarische gronden. Deze elementen hebben in de huidige situatie al een verstoringseffect op de Natura 2000-gebieden door onder andere geluid, licht en trillingen. Verder beperken de aanwezigheid van deze elementen de mogelijke verstoring afkomstig van het plangebied op de Natura 2000-gebied.

De ontwikkelingen in het plangebied betreft de mogelijkheid tot de bouw van in totaal 14 woningen. De mogelijke ontwikkeling betreft een beperkte ingreep op een dusdanige afstand van de Natura 2000-gebieden (8.000 meter) dat zowel directe als indirecte aantasting van deze gebieden zijn uit te sluiten. Met de plannen vindt geen aantasting plaats van instandhoudingsdoelstellingen van beide Natura 2000-gebieden.

2.2.2 Ecologische Hoofdstructuur

Het plangebied ligt niet binnen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). De bomen parallel aan het Wilhelminakanaal en het kanaal zijn aangewezen als respectievelijk EHS en ecologische verbindingszone. Deze elementen zijn de dichtstbijzijnde gebieden die aangewezen zijn als EHS en liggen op ongeveer 1.150 meter ten zuiden van het plangebied. Zie onderstaand afbeelding voor ligging EHS.

Afbeelding 3: Ligging plangebied ten op zicht van de EHS (Natuurbeheerplan, Provincie Noord-Brabant, 2012).

De plannen betreffen de bouw van woningen op percelen in de bebouwde kom. Deze beperkte ingrepen leiden niet tot oppervlakteverlies van de EHS. De directe omgeving van de percelen is in de huidige situatie al intensief in gebruik en verstoring vindt al plaats. Met de toevoeging van enkele woningen, in een omgeving dat al intensief gebruikt wordt en op dusdanige afstand ligt, is geen sprake van verstoring van de EHS. Met de plannen is geen sprake van aantasting van de EHS.

2.3 Soortenbescherming

In het kader van de Flora- en faunawet moet worden getoetst of ter plaatse van de ruimtelijke ingrepen sprake is/kan zijn van negatieve effecten op beschermde planten en dieren. De beoogde ontwikkelingen kunnen biotoopverlies of verstoring (indirect biotoopverlies) tot gevolg hebben.

2.3.1 Vaatplanten

Tijdens het verkennende veldbezoek zijn alleen algemene soorten aangetroffen zoals onder andere Straatgras (*Poa annua*), Witte Klaver (*Trifolium repens*), Paardenbloem (*Taraxacum officinale*), Grote brandnetel (*Urtica dioica*), Duizendguldenkruid (*Centaurea jacobina*), Smalle weegbree (*Plantago lanceolata*), Gewoon struisgras (*Agrostis capillaris*), Witbol (*Holcus lanatus*), Engels raaigras (*Lolium perenne*) en Timoteegras (*Phleum pratense*).

pratense subsp. pratense). Aangetroffen plantensoorten zijn kenmerkend voor een voedselrijk en verstoord ecosysteem. Strikt beschermde plantensoorten zijn niet aangetroffen.

Strikt beschermde vaatplanten worden niet verwacht in het plangebied. In het plangebied zijn geen kwelinvloeden of voedselarme situatie aanwezig waaronder bijzondere beschermde vegetatie kan groeien. Aangeplante of gezaaide exemplaren van beschermde soorten (in bijvoorbeeld tuinen) zijn niet beschermd in de Flora- en faunawet, omdat het geen natuurlijke groeiplaatsen betreft.

2.3.2 Grondgebonden zoogdieren

Volgens verspreidingsgegevens uit de Atlas van Nederlandse Zoogdieren (Broekhuizen *et al.*, 1992) komen in de omgeving van het plangebied soorten als Egel (*Erinaceus europaeus*), Dwergspitsmuis (*Sorex minutus*), Huisspitsmuis (*Crocidura russula*), Mol (*Talpa europaea*), Vos (*Vulpes vulpes*), Hermelijn (*Mustela erminea*), Bunzing (*Mustela putorius*), Wezel (*Mustela nivalis*), Ree (*Capreolus capreolus*), Rosse woelmuis (*Clethrionomys glareolus*), Aardmuis (*Microtus agrestis*), Veldmuis (*Microtus arvalis*), Dwergmuis (*Micromys minutus*), Bosmuis (*Apodemus sylvaticus*), Haas (*Lepus europaeus*), Konijn (*Oryctolagus cuniculus*) en de meer strikt beschermde soort de Eekhoorn (*Sciurus vulgaris*) voor.

Algemeen voorkomende soorten

Binnen het plangebied zijn relatief weinig ruige delen aanwezig. Het overgrote deel van de percelen bestaat uit braakliggend en met grassen begroeid terrein, zonder dicht struweel of bomen. Toch zijn vaste rust- en verblijfplaatsen van algemeen voorkomende soorten als Egel (*E. europaeus*), Huisspitsmuis (*C. russula*), Mol (*T. europaea*) en kleine marterachtigen niet uit te sluiten. Voor deze soorten, die onder het eerste lichte beschermingsregime vallen, geldt een algemene vrijstelling voor het verstoren en/of aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen.

Strikt beschermde soorten

Eekhoorn

De Eekhoorn leeft bij voorkeur in naald- of gemengd bos, maar ook in loofbos en in boszomen, in houtwallen, tuinen en parken in beboste omgeving. In verband met de afhankelijkheid van rijpe boomzaden is de leeftijd van het bos belangrijker dan de samenstelling (20 jaar en meer voor coniferen; 40 resp. 80 jaar voor eiken en beuken).

Op het overgrote deel van de percelen ontbreken bomen en daarmee ook het leefgebied van de Eekhoorn. Op die percelen waar geen bomen gekapt worden zijn geen negatieve effecten te verwachten op het leefgebied van de Eekhoorn. De soort komt mogelijk wel foeragerend of doortrekkend op deze locaties voor, maar het vormt geen belangrijk leefgebied.

Een drietal percelen aan de Bokvelden en Reevelden worden gebruikt als tuin. Op deze percelen staan bomen die mogelijk gekapt worden. Deze percelen liggen in een geïsoleerde bosrijke omgeving. Om die reden is het niet op voorhand uit te sluiten dat

zich geen eekhoorn in de omgeving bevinden. Voorafgaand aan de kap van de bomen is het noodzakelijk om te bepalen of nesten van de Eekhoorn in deze bomen aanwezig zijn.

2.3.3 *Vleermuizen*

Volgens de verspreidingsgegevens (Broekhuizen *et al.*, 1992; Limpens, *et al.*, 1997) komen in de omgeving van het plangebied Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), Ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*), Franjestaart (*Myotis nattereri*), Gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*), Laatvlieger (*Eptesicus serotinus*), Rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*) en Watervleermuis (*Myotis daubentonii*) voor. Alle vleermuissoorten zijn strikt beschermd in de Flora- en faunawet.

Vleermuizen zijn globaal op te delen in gebouwbewonende soorten zoals Gewone dwergvleermuis (*P. pipistrellus*) en Laatvlieger (*E. serotinus*) en boombewonende soorten als Rosse vleermuis (*N. noctula*) en Watervleermuis (*M. daubentonii*). Daarnaast bestaan soorten die van beide elementen gebruik maken. Daarbij is ook onderscheid te maken in zomer- en winterverblijfplaatsen van de verschillende soorten. Sommige soorten zoals de Gewone dwergvleermuis verblijven het gehele jaar in gebouwen (spouwmuren, achter gevelbetimmeringen enz). Andere soorten als de Rosse vleermuis verblijven jaarrond in bomen (in holten, spleten en achter loshangende schors). De Watervleermuis overwintert echter weer in bunkers, grotten en kelders en verblijft in de zomerperiode in boomholten.

Gebouwbewonende soorten vleermuizen

Gebouwbewonende vleermuizen hebben hun verblijfplaats achter gevelbetimmering, in spouwmuren, achter dakbeschot en in schoorstenen. Met de toekomstige plannen worden geen gebouwen gesloopt. Negatieve effecten op vaste rust- en verblijfplaatsen van strikt beschermde gebouwbewonende vleermuizen zijn met de invulling van de niet bebouwde bouwtitels uit te sluiten.

Boombewonende soorten vleermuizen

Boombewonende soorten worden gevonden in holten en spleten in bomen en achter loshangende schors. Op een drietal percelen staan enkele bomen. Het gaat om een tweetal percelen op de Bokvelden en één perceel op de Reevelden. Mocht voor de plannen bomen gekapt worden dan is het noodzakelijk te bepalen of deze bomen geschikt zijn voor vleermuizen. Gecontroleerd dient te worden of de bomen van dusdanige omvang zijn (stamdoorsnede > 30 cm) dat naar boven uit gerotte holten en loshangende schors aanwezig zijn. Mocht dit het geval zijn dan is nader onderzoek naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen in bomen noodzakelijk. Pas dan kan worden bepaald of met de kap van bomen sprake is van overtreding van de Flora- en faunawet.

Vliegroutes

Vleermuizen maken vaak jarenlang gebruik van vaste aanvliegroutes tussen verblijfplaats en foerageergebied, daarom kan het behoud van lijnelementen cruciaal zijn voor de instandhouding van het leefgebied. Binnen het plangebied zijn geen duidelijke lijnvormige elementen te onderscheiden. Er worden geen lijnvormige elementen met de plannen aangetast. Negatieve effecten van de beoogde ontwikkelingen op vaste vliegroutes zijn uit te sluiten.

Foerageergebied

Mogelijk doet het plangebied dienst als foerageergebied voor vleermuizen. Foerageergebied van vleermuizen geniet binnen de Flora- en Faunawet geen juridische bescherming, tenzij het onmisbaar is voor de lokale instandhouding van de populatie. In de onmiddellijke omgeving van het plangebied is voldoende alternatief foerageergebied in de vorm van tuinen, bomenrijen en groenstroken aanwezig waardoor een lokale populatie niet wordt aangetast. Daarnaast is het plangebied ook in de nieuwe situatie geschikt als foerageergebied.

2.3.4 Vogels

Alle vogelsoorten zijn beschermd tijdens het broedseizoen. Het betreft dan met name de actieve broedplaatsen en vaste verblijfplaatsen. Voor de meeste vogels loopt het broedseizoen van half maart tot half juli. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Flora- en faunawet. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Het plangebied met struweel en bomen is geschikt als broedgelegenheid voor veel vogels.

Jaarrond beschermde vogelsoorten

In het kader van de Flora- en faunawet zijn vaste rust- en verblijfplaatsen van enkele vogelsoorten jaarrond beschermd. Dit betekent dat nestlocaties van deze soorten het gehele seizoen beschermd zijn. Hierin worden vier categorieën onderscheiden:

- 1 Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: Steenuil).
- 2 Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop (voorbeeld: Roek, Gierzwaluw en Huismus).
- 3 Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing (voorbeeld: Ooievaar, Kerkuil en Slechtvalk).
- 4 Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: Boomvalk, Buizerd en Ransuil).

Tijdens het verkennende veldbezoek zijn de volgende soorten aangetroffen: Merel (*Turdus merula*), Koolmees (*Parus major*), Ekster (*Pica pica*), Kauw (*Corvus monedula*), Grote bonte specht (*Dendrocopos major*), Gaai (*Garrulus glandarius*), Winterkoning (*Troglodytes troglodytes*), Roodborst (*Erithacus rubecula*) en Huismus (*Passer domesticus*). Van de aangetroffen soorten is alleen de Huismus jaarrond beschermd. Verder is volgens waarneming.nl in de directe omgeving van de percelen de Kerkuil (*Tyto alba*) waargenomen.

Nestlocaties van de Huismus en Kerkuil zijn gebonden aan bebouwing of kasten. Op één perceel is bebouwing aanwezig, maar deze is ongeschikt als nestlocatie voor de Huismus en Kerkuil. Het gebouw betreft een schuilschuur welke ongeïsoleerd is. Ruimtes om achter te kruipen zijn niet aanwezig in deze schuur. Tevens zijn geen sporen van gebouwbewonende soorten (Huisumus, uilen) aangetroffen (braakballen, veren, uitwerpselen). Met de sloop van de schuur zijn geen negatieve effecten te ver-

wachten op nestlocatie van de Huismus, Kerkuil en overige gebouwfankelijke jaar-
rond beschermde vogelsoorten.

Het bebouwen van grasvelden / weidegronden kan leiden tot aantasting van het foerageergebied. De percelen zijn van dusdanige beperkte grootte, liggen in de bebouwde kom en liggen verspreid over de wijk dat het onwaarschijnlijk is dat de percelen belangrijk onderdeel uitmaken van het leefgebied van uilen. Bebouwing van deze gronden leidt niet tot aantasting van het foerageergebied dat daarmee tevens sprake is van aantasting van een verblijfplaats van de Kerkuil. Verder blijft in de directe omgeving, bijvoorbeeld tussen de Prinsen Margrietlaan en de Ringweg en ten noorden van de Oirschotseweg, voldoende weidegronden behouden.

Op een drietal percelen aan de Bokvelden en Reevelen worden mogelijk bomen gekapt. Voorafgaand aan de kap van bomen moet bepaald worden of in de te kappen bomen nesten van roofvogels als de Buizerd en Sperwer of Ransuil aanwezig zijn. Pas dan kan worden bepaald of met de plannen sprake is van overtreding van de Flora- en faunawet.

2.3.5 Amfibieën

Stichting RAVON (Reptielen Amfibieën Vissen Onderzoek Nederland) verzamelt verspreidingsgegevens van reptielen, amfibieën en vissen en publiceert deze jaarlijks op het internet (www.ravon.nl). Volgens RAVON komen in de omgeving van het plangebied amfibieën voor zoals Alpenwatersalamander (*Mesotriton alpestris*), Kleine watersalamander (*Lissotriton vulgaris*), Gewone pad (*Bufo bufo*), Bruine kikker (*Rana temporaria*), Bastaardkikker (*Rana klepton esculenta*) en de meer strikt beschermde soorten Kamsalamander (*Triturus cristatus*), Heikikker (*Rana arvalis*), Vinpootsalamander (*Lissotriton helveticus*) en Poelkikker (*Rana lessonae*) voor.

Algemene soorten

Algemene soorten, zoals Bruine kikker (*R. temporaria*) en Gewone pad (*B. bufo*), die na de metamorfose op het land naar voedsel gaan zoeken, zijn gezien de binnen het plangebied gelegen habitats niet uit te sluiten. Deze soorten kunnen grote afstanden afleggen. Omdat de dieren op het land overwinteren, is het ook mogelijk dat er dieren in de winterperiode binnen het plangebied aanwezig zijn. Voor deze soorten, die onder het eerste lichte beschermingsregime vallen, geldt een algemene vrijstelling voor het verstoren en/of aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen.

Strikt beschermde soorten

Op de percelen zijn geen watervoerende elementen aanwezig. Alleen op de locatie aan de Bokvelden en Reevelen is niet met zekerheid te zeggen of een vijver aanwezig is. Mocht op deze locatie een vijver aanwezig zijn en deze wordt met de plannen gedempt, dan is onderzoek op locatie nodig. Voorafgaand aan het dempen moet bepaald worden of strikt beschermde amfibieën in deze vijver aanwezig zijn.

Overige locatie betreffende braakliggende en met grassen begroeide percelen. Deze elementen zijn ongeschikt om als voortplantingslocatie (geen water) of als overwinteringslocatie (geen struweel / bos) te kunnen dienen.

2.3.6 Reptielen

Reptielen zijn over het algemeen gebonden aan structuurrijke vegetatie, vaak gelegen in weinig verstoorde biotopen. Soorten als Ringslang (*Natrix natrix*) en Levendbarende hagedis (*Zootoca vivipara*) kunnen voorkomen in gebieden met een relatief hoge verstoringgraad. Volgens RAVON zijn de Levendbarende hagedis (*Z. vivipara*) en Hazelworm (*Anguis fragilis*) wel eens in de omgeving waargenomen.

De Levendbarende hagedis leeft bij voorkeur op enigszins vochtige heide of heide met vennen en in structuurrijke weg- en spoorbermen en ruigten. De Hazelworm heeft een voorkeur voor bossen, bosranden, houtwallen, heide en weg- en spoorbermen. Hazelwormen zijn vaak lastig te vinden omdat ze weinig op open plekken zonnen. In mei bestaat de grootste kans dat je ze zonnend aan kunt treffen. De rest van het jaar verschuilen ze zich vaak in bladlagen, onder heidestruiken of ondergronds.

De onbebouwde percelen bestaan niet uit structuurrijke bermen, ruigten, bossen of houtwallen. Verder liggen de percelen in bebouwd gebied, zonder een verbinding met structuurrijke elementen in het buitengebied. Het is daardoor onwaarschijnlijk dat de percelen onderdeel uitmaken van het leefgebied van reptielen. Bebouwing van de grond leidt niet tot aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen van reptielen.

2.3.7 Vissen

Op de percelen zijn geen watervoerende elementen aanwezig. Met de plannen worden geen sloten gedempt. Negatieve effecten op strikt beschermde vissen zijn uit te sluiten met de plannen.

2.3.8 Insecten (vlinders, libellen, sprinkhanen) en overige soortgroepen

Slechts een beperkt aantal van de zeer soortenrijke groep van de insecten is beschermd. De habitateisen van beschermde soorten binnen deze groep zijn vaak zeer locatiespecifiek en gebonden aan zeer bijzondere biotopen. Het plangebied ligt niet binnen een dergelijke biotoop. Overige strikt beschermde soorten als mollusken en weekdieren zijn ook niet te verwachten gezien de aanwezige habitats.

2.4 Conclusie

In Best (provincie Noord-Brabant) liggen 14 onbebouwde percelen met een bouwtitel. Men is voornemens deze bouwtitels in het nieuwe bestemmingsplan over te nemen, waardoor de mogelijkheid bestaat om deze onbebouwde gronden te bebouwen. Voor dat deze ingreep wordt uitgevoerd, dienen de gevolgen voor beschermde natuurwaarden en de consequenties in het kader van de geldende natuurwet- en regelgeving in beeld te zijn gebracht.

2.4.1 Gebiedsbescherming

In het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 (NB-wet) en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) dient er getoetst te worden of de beoogde ontwikkelingen een negatieve invloed hebben op beschermde gebieden.

Natuurbeschermingswet 1998

De ontwikkelingen in het plangebied betreft de mogelijkheid tot de bouw van in totaal 14 woningen. De mogelijke ontwikkeling betreft een beperkte ingreep op een dusdanige afstand van de Natura 2000-gebieden (8.000 meter) dat zowel directe als indirecte aantasting van deze gebieden zijn uit te sluiten. Met de plannen vindt geen aantasting plaats van instandhoudingsdoelstellingen van beide Natura 2000-gebied.

Ecologische Hoofdstructuur

Het plangebied ligt niet binnen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). De EHS ligt op ongeveer 1.150 meter ten zuiden van het plangebied. De plannen betreffen de bouw van woningen op percelen in de bebouwde kom. Deze beperkte ingrepen leiden niet tot oppervlakteverlies van de EHS. De directe omgeving van de percelen is in de huidige situatie al intensief in gebruik en verstoring vindt al plaats. Met de toevoeging van enkele woningen in een omgeving die al intensief gebruikt wordt en op dusdanige afstand is met de plannen geen sprake van verstoring van de EHS. Met de plannen is geen sprake van aantasting van de EHS.

2.4.2 Soortenbescherming

In het kader van de Flora- en faunawet dient te worden nagegaan of vaste rust- en verblijfplaatsen door de ingreep worden aangetast (verwijderd, ongeschikt gemaakt). De beoogde ontwikkelingen kunnen biotoopverlies of verstoring (indirect biotoopverlies) tot gevolg hebben. Invloeden die leiden tot een verminderde geschiktheid van het plangebied als bijvoorbeeld foerageergebied zijn niet ontheffingsplichtig, tenzij het een zodanig belang betreft dat bij het wegvallen van deze functie ook de vaste rust- en verblijfplaatsen van soorten niet langer kunnen functioneren. Door de werkzaamheden kunnen alle aanwezige soorten negatieve effecten ondervinden van de ingreep. Voor de meeste soorten is dit tijdelijk van aard.

Algemene soorten

De meeste van deze soorten zijn beschermd maar vallen onder het lichte beschermingsregime van de Flora- en faunawet (tabel 1). Hiervoor geldt dat aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen op basis van een algehele vrijstelling mogelijk is, zonder dat er sprake is van procedurele consequenties. Dit betekent dat voor deze soorten de werkzaamheden uitgevoerd kunnen worden zonder ontheffing.

Strikt beschermde soorten

Voor soorten die vermeld staan op tabel 2 en 3 van de Flora- en faunawet, geldt dat bij aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet moet worden aangevraagd. De Eekhoorn, boombewonende soorten vleermuizen, jaarrond beschermde boombewonende vogels en strikt beschermde amfibieën (Heikikker, Poelkikker, Kamsalamander en Vinpootsalamander) zijn, gezien de verspreidingsgegevens, aanwezige habitats en soortspecifieke eisen niet op voorhand uit te sluiten op enkele percelen binnen het plangebied. Het betreffen de percelen aan de Bokvelden en Reevelden.

Op deze locaties zijn mogelijk vijvers en bomen aanwezig die met het bebouwen van de grond worden verwijderd. Met het verwijderen van vijvers en bomen is nader onderzoek noodzakelijk naar het gebruik van het plangebied door de Eekhoorn, jaarrond beschermde boombewonende vogels, vleermuizen en amfibieën.

Verder kunnen bij (de start van) werkzaamheden in het broedseizoen, broedende vogels worden verstoord, of hun nesten worden aangetast. Er is geen vrijstelling te verkrijgen in het kader van de Flora- en faunawet voor activiteiten die vogels in hun broedseizoen zou kunnen verstoren. De (start van de) werkzaamheden dienen plaats te vinden buiten het broedseizoen of in het broedseizoen als broedende vogels zijn uit te sluiten. De werkzaamheden kunnen doorlopen in het broedseizoen als broedende vogels binnen het plangebied uitgesloten kunnen worden.

Tabel 1: *Indicatieve periode uit te voeren werkzaamheden. Groen: werkzaamheden kunnen uitgevoerd worden. Oranje: werkzaamheden mogen uitgevoerd worden mits geen broedgevalen aanwezig zijn.*

	Jan.	Feb.	Mrt.	April	Mei	Juni	Juli	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.
Broedvogels												

2.4.3 Aanbevelingen

Naast de consequenties die voortkomen uit de Flora- en faunawet is ook een aantal vrijblijvende aanbevelingen te doen ten aanzien van de inrichting van het plangebied, zoals:

- voor vleermuizen zouden open stootvoegen aangebracht kunnen worden in muren, of vleermuiskasten kunnen worden geplaatst in de spouw of tegen de muur op >2,5 meter hoogte in nieuw te bouwen woningen;
- als er een zolder of vlkering wordt aangelegd, zou deze niet helemaal geïsoleerd kunnen worden. Hierdoor wordt de zolder mogelijk een geschikt verblijf voor vleermuizen;

- het planten van bomen en struwelen voor vogels en vleermuizen verdient aanbeveling. Het beste zijn, ecologisch gezien, inheemse bes- en bloemdragende struiken en planten;
- er kunnen nestpannen of neststenen worden aangebracht ten behoeve van huismussen en gierzwaluwen. Deze beschermde soorten verliezen steeds meer nestmogelijkheden.

3 Nader veldonderzoek flora en fauna

Uit de quick scan is naar voren gekomen dat een aantal strikt beschermde soorten mogelijk voor kunnen komen op een drietal percelen op de Bokvelden en Reevelden. Als op deze percelen vijvers en bomen (stamdoorsnede 30 centimeter of meer en met holten en/of loshangende schors) aanwezig zijn die gekapt worden met het bebouwen van de grond dan is een nader onderzoek noodzakelijk naar:

- Eekhoorn: wanneer de bomen geen blad hebben;
- Vleermuizen: onderzoeksperiode: globaal 15 mei - eind juli (kraamkolonies) en 15 augustus - 15 september (paarverblijven). Deze onderzoeksperiodes zijn gebaseerd op het Protocol Vleermuisonderzoek van het Netwerk Groene Bureaus (2012), dat tevens als leidraad gehanteerd wordt door het Ministerie van EL&I voor een ontheffingsaanvraag;
- Jaarrond beschermde boombewonende vogels: voorjaar of in de periode waarin geen blad aan de bomen zit om te bepalen of nesten aanwezig zijn;
- Amfibieën: onderzoeksperiode voorjaar;

Het gebruik van het plangebied door deze soorten kan door middel van nader onderzoek in beeld worden gebracht zodat het werkelijke effect van de ingreep op (het leefgebied van) daadwerkelijk aanwezige soorten kan worden bepaald. Pas dan kan worden bepaald of en welke maatregelen noodzakelijk zijn om te voorkomen dat de Flora- en faunawet wordt overtreden. Mocht het niet mogelijk zijn om dit te voorkomen, dan is een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk. Een dergelijke ontheffing is alleen onder beperkte omstandigheden verkrijgbaar.

4 Mitigerende maatregelen / Ontheffingsaanvraag

Afhankelijk van de resultaten van het nader onderzoek zijn mitigerende maatregelen of is een ontheffingsaanvraag noodzakelijk.

5 Voortoets/ Oriënterende habitattoets

Met de plannen zijn geen (in)directe negatieve effecten te verwachten op gebieden beschermd in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998. Een uitgebreide voortoets is niet noodzakelijk.

Bijlage 1: Literatuurlijst

Broekhuizen, S., Hoekstra, B., van Laar, V., Smeenk, C., Thissen, J.B.M. 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren, uitgeverij KNNV, Utrecht.

Limpens, H., Mostert, K., Bongers, W. 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, uitgeverij KNNV, Utrecht.

SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002. Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998, 2000, Nederlandse Fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

Websites:

www.ravon.nl

www.vleermuis.net

www.vogelbescherming.nl

www.rijksoverheid.nl

www.waarneming.nl